

ROMÂNIA
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
ACADEMIA DE POLIȚIE
„Alexandru Ioan Cuza”

REZUMAT TEZĂ DE DOCTORAT

ACTIVITATEA DE MEDICINĂ LEGALĂ CA PARTE
COMPONENTĂ A SISTEMULUI DE ORDINE PUBLICĂ ȘI
SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:

PROF. UNIV. DR. GEN. (R) COSTICĂ VOICU

DOCTORAND:

DR. DAN OCTAVIAN MĂRCULESCU
ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ

BUCUREȘTI

2019

CUPRINSUL
REZUMATULUI TEZEI DE DOCTORAT

1. CUPRINSUL TEZEI DE DOCTORAT	3
2. LISTA DE ABREVIERI	9
3. CUVINTE CHEIE	10
4. INTRODUCERE	10
5. PREZENTAREA SINTETICĂ A CAPITOLELOR TEZEI DE DOCTORAT	13
6. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI FINALE	19
7. BIBLIOGRAFIE	20

CUPRINS

Lista de abrevieri.....	8
Introducere.....	9
Metode de cercetare.....	14
Capitolul 1:	
EVOLUȚIA ISTORICĂ A MEDICINEI LEGALE.....	19
1.1. EVOLUȚIA MEDICINEI LEGALE PE PLAN MONDIAL.....	22
1.2. EVOLUȚIA MEDICINEI LEGALE ÎN ROMÂNIA.....	34
1.3. CONCLUZII.....	38
Capitolul 2:	
ORGANIZAREA SISTEMELOR DE MEDICINĂ LEGALĂ.....	41
2.1. ORGANIZAREA SISTEMULUI DE MEDICINĂ LEGALĂ DIN ROMÂNIA.....	41
2.2. ORGANIZAREA SISTEMELOR DE MEDICINĂ LEGALĂ DIN ALTE ȚĂRI.....	44
2.2.1. Prezentarea sistemului de medicină legală din Elveția.....	46
2.2.2. Prezentarea sistemului de medicină legală din Canada.....	49
2.2.3. Prezentarea sistemului de medicină legală din Rusia.....	60
2.3 CONCLUZII.....	61
Capitolul 3:	
MEDICINA LEGALĂ, PARTE COMPONENTĂ ÎN DEPISTAREA CONSUMATORILOR DE DROGURI.....	63
3.1. GENERALITĂȚI DESPRE DROGURI/ SUBSTANȚE CU ACȚIUNE PSIHOACTIVĂ.....	63
3.2. DEFINIȚIA ȘI CLASIFICAREA DROGURILOR.....	65

3.2.1. Definiție.....	65
3.2.2. Clasificarea drogurilor.....	66
3.3. DROGURI DE ORIGINE VEGETALĂ ȘI ETNOBOTANICELE.....	71
3.3.1. Ciupercile.....	73
3.3.2. Macul (Papaver Somniferum) și derivate – Opium.....	75
3.3.3. Cannabisul. Hașisul. THC.....	77
3.3.4. Atropa Belladonna,Hyoscyamus Niger, Datura Stramonium.....	79
3.3.5. Cocaina.....	82
3.3.6. Salvia Divinorum.....	84
3.4. DROGURILE SEMISINTETICE.....	85
3.4.1. Heroina.....	85
3.4.2. Morfina.....	86
3.4.3. Codeina.....	87
3.5. DROGURILE SINTETICE.....	87
3.5.1. Metadona. Petidina.....	87
3.5.2. LSD.....	88
3.5.3. Droguri sintetice cu efecte slabe.....	89
3.5.4. Metamfetaminele.....	92
3.6. ETNOBOTANICELE – DROGURI SINTETICE.....	93
3.7. INSTRUMENTE JURIDICE INTERNAȚIONALE, PROVOCĂRILE CONSTANTE ÎN STRATEGIA UNIUNII EUROPENE ANTIDROG.....	95
3.8. MEDICINA LEGALĂ – PARTE COMPONENTĂ A ACTIVITĂȚII DE LUPTĂ ANTIDROG.....	103
3.9. STUDIU STATISTIC PRIVIND CONSUMUL DE DROGURI IDENTIFICAT PE RAZA DE INTERES A IML CLUJ-NAPOCA.....	109
3.10. CONCLUZII.....	116

Capitolul 4:

COLABORAREA MEDIC LEGIST – CRIMINALIST ÎN CADRUL CERCETĂRII LA FAȚA LOCULUI ÎN EXHUMĂRI.....119

4.1. PROCESUL VERBAL.....119

4.1.1. Ordonanța.....120

4.1.2. Schița.....120

4.1.3. Fotografia judiciară.....121

4.2. CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI.....121

4.2.1. Reglementarea procesual penală.....121

4.2.2. Măsuri preliminare cercetării la fața locului.....123

4.2.3. Reguli tactice ale cercetării la fața locului.....125

4.2.4. Organizarea și conducerea cercetării la fața locului.....125

4.2.5. Cercetarea la fața locului în exhumări.....130

4.3. IDENTIFICAREA LOCULUI DE ÎNHUMARE ÎN CIMITIRE.....131

4.3.1. Fixarea în cadrul cimitirului a mormântului.....131

4.3.2. Săparea (resăparea) gropii.....132

4.3.3. Examenul și descrierea sicriului.....132

4.4. CONCLUZII.....133

Capitolul 5:

COOPERAREA EXPERTILOR ÎN MEDICINA LEGALĂ ȘI CRIMINALISTICĂ ÎN IDENTIFICAREA CADAVRELOR CU IDENTITATE NECUNOSCUTĂ.....135

5.1 CONSIDERAȚII PRELIMINARE.....135

5.2 SARCINILE CERCETĂRII LA FAȚA LOCULUI ÎN CAZUL INFRAȚIUNILOR DE OMOR.....140

5.2.1. Cercetarea propriu-zisă a locului faptei.....140

5.2.2. Stabilirea cauzei și a naturii morții.....149

5.2.3. Identificarea locului în care a fost săvârșit omorul.....	152
5.2.4. Stabilirea momentului comiterii infracțiunii.....	153
5.2.5. Metodele și mijloacele folosite pentru săvârșirea și acoperirea infracțiunii.....	154
5.2.6. Identificarea făptuitorului.....	156
5.2.7. Identificarea victimei.....	157
5.2.8. Stabilirea mobilului sau scopului infracțiunii.....	158
5.2.9. Condițiile și împrejurările care au generat, înlesnit sau favorizat săvârșirea infracțiunii	161
5.3. TACTICA CERCETĂRII CRIMINALISTICE A LOCULUI FAPTEI.....	162
5.3.1. Reguli tactice folosite în cercetarea criminalistică a locului faptei.....	162
5.3.1.1. Accepțiunea de loc al faptei.....	162
5.3.1.2. Măsuri ce trebuie luate de organele judiciare sosite primele la fața locului.....	167
5.3.1.3. Pregătirea în vederea cercetării la fața locului.....	169
5.3.2. – Examinarea cadavrului.....	172
5.3.2.1. Constatarea morții victimei.....	172
5.3.2.2. Examinarea propriu-zisă a cadavrului.....	174
5.3.2.3. Stabilirea datei morții și a eventualelor modificări în poziția cadavrului.....	176
5.3.2.4. - Disponerea expertizelor medico-legale.....	176
5.4. PARTICULARITĂȚILE CERCETĂRII OMORULUI URMAT DE DEZMEMBRAREA CADAVRULUI.....	181
5.4.1. Particularitățile cercetării în situația în care segmentele de cadavru sunt găsite pe câmp sau locuri virane.....	183

5.4.2. Cercetarea locului faptei în cazul omorului urmat de dezmembrarea cadavrului, când segmentele acestuia sunt găsite în apă.....	200
5.4.3. Particularități ale cercetării în cazul omorului urmat de dezmembrarea cadavrului prin modalități atipice.....	201
5.5. ANALIZA GENETICII ÎN MEDICINA LEGALĂ.....	202
5.5.1. Clasificarea urmelor biologice conform unor Tratatate de Criminalistică.....	203
5.5.2. Depozitarea directă și transferul secundar al urmelor biologice.....	204
5.5.3. Recoltarea, transportul și conservarea urmelor.....	205
5.5.4. Prelucrarea probelor în laborator - primirea probelor la laborator.....	213
5.6. CONCLUZII.....	216
Capitolul 6:	
CERCETARE PRIVIND ASPECTE DE IMAGISTICĂ ÎN CAZURILE MEDICO-LEGALE	217
6.1. INTRODUCERE.....	218
6.2. FUNDAMENTAREA TEORETICĂ.....	220
6.3. DESCRIEREA SISTEMULUI.....	224
6.4. COMPONENTELE SISTEMULUI MLSIT.....	225
6.4.1. Masă standard de autopsie.....	226
6.4.2. Două camere video digitale fixe.....	226
6.4.3. Calculatorul (PC).....	226
6.4.4. Monitoare suplimentare.....	226
6.4.5. Sistemul audio.....	227
6.4.6. Sistemul de iluminare.....	227
6.5. EXEMPLU PRIVIND UTILIZAREA SISTEMULUI MLSIT.....	227

6.6. DESENE.....	235
6.7. REZUMAT.....	236
6.8. CONCLUZII.....	236
CAPITOLUL 7: PROPUNERE DE LEGE FERENDA PRIVIND ACTIVITATEA MEDICO-LEGALĂ.....	239
CAPITOLUL 8: CONCLUZII.....	243
BIBLIOGRAFIE.....	245

LISTA DE ABREVIERI

ADN	Acid dezoxiribonucleic;
BC	British Columbia;
CFL	Cercetarea la fața locului;
CIN	Cadavru cu identitate necunoscută;
CP	Cod Penal;
CPP	Cod de Procedură Penală;
CSML	Consiliul Superior de Medicină Legală;
DEX	Dicționar Explicativ;
DGRM	Societatea germană de medicină legală;
EMCDDA	Centrul European de Monitorizare a Drogurilor și a Dependenților de Droguri;
GC	Gaz cromatografie;
GCSM	Gaz cromatograf cu spectrofotometru de masă;
GSEU	Instituțiile medico-legale din Rusia;
HPLC	Cromatografie de lichide de înaltă performanță;
HTA	Hipertensiune arterială;
IML	Institut medico-legal;
IT	Informatic tehnology;
LSA	Amida acidului lisergic;
LSD	Dietilamida acidului lisergic;
MDMA	3,4-metilendioxi- <i>N</i> -metilamfetamină;
MLSIT	Medico Legal System IT;
NL&L	Newfoundland & Labrador;
NS	Nova Scotia;

ONU	Organizația Națiunilor Unite;
OSIM	Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci;
PCR	Polymerase Chain Reaction;
P.E.I.	Prince Edward Island;
PV	Proces verbal;
SGRM	Societatea elvețiană de medicină legală;
SML	Medic legist șef;
SNC	Sistemul Nervos Central;
THC	Tetrahydrocanabidol;
TLC	Cromatografie pe strat subțire;
UE	Uniunea Europeană;
VPC	Cromatografie în fază de vapori.

CUVINTE CHEIE

Medicină legală, criminalistică, criminologie, droguri, substanțe psihoactive, cercetare la fața locului (CFL), cadavru cu identitate necunoscută (CIN), identificare, acid dezoxiribonucleic (ADN), traseologie, omucidere, medico legal system IT (MLSIT), inventivitate, colaborare.

INTRODUCERE

Prezenta lucrare se dorește a fi rezultatul unei activități îndelungate de peste patru zeci de ani pe care am desfășurat-o ca medic legist alături de organele abilitate a Ministerului Afacerilor Interne, respectiv de polițiști din structurile de cercetare criminalistică.

Am abordat tema *Activitatea de Medicina Legală ca parte componentă a Sistemului de Ordine Publică și Siguranță Națională*, în scopul de a lăsa generațiilor viitoare unele informații utile în activitatea lor pentru stabilirea dreptății și adevărului. Structurată pe parcursul a opt capitole, lucrarea de față caută să abordeze tematici deosebit de utile și absolut necesare pentru munca în echipă desfășurată de medicul legist alături de ofițerul judiciarist și criminalist sub coordonarea procurorului, așa cum este prevăzut de normele legale.

Am tratat în special problema de identificare a cadavrelor cu identitate necunoscută, element de necesitate din punct de vedere a muncii în echipă pe durata cercetării la fața locului, precum și aspecte stringente, precum consumul de plante cu acțiune psihoactivă.

Totodată, printr-o documentare situată pe palierul normativelor care reglementează activitatea medico-legală am încercat să prezint unele elemente

din diverse state, atât UE cât și non UE, precum și de pe continentul America, respectiv din Canada. Acest ultim aspect l-am „atacat” în primul rând pentru a ne face o imagine asupra modalității de lucru în cazuri similare, asemănări și deosebiri: variații pe o temă comună, cea a identificării, a cercetării la fața locului și în general tot ceea ce presupune munca interdisciplinară, în echipă a medicului legist cu specialiștii în domeniu.

Un alt aspect abordat în prezenta lucrare, care constituie o premieră pe plan mondial, este prezentarea unui sistem unic de înregistrare a actului necroptic, sistem gândit și pus la punct personal, după un efort susținut care a durat peste cinci ani, sistem denumit MLSIT care se bucură de brevetare din partea Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci.

Odată demarat acest sistem s-a ușurat considerabil munca echipei de cercetare, iar beneficiile aduse sunt incontestabile, înlăturând orice fel de dubiu asupra actului necroptic.

Sistemul constă în înregistrarea tuturor autopsiilor din două unghiuri opuse, astfel încât experților să nu le scape niciun element sau detaliu, o descriere pe larg a acestuia regăsindu-se în Capitolul 6.

Implementarea sistemului a înlăturat în totalitate exhumările întrucât aspectele iconografice, atât cele dinamice cât și cele statice, se stochează în format electronic, făcând posibilă reexaminarea cazului de către persoane autorizate în eventualitatea unor contestații sau neclarități.

Brevetarea sistemului dezvoltat a venit odată cu remarcarea impactului pe care fenomenul digitalizării îl are asupra omenirii, dezvoltarea incredibilă a sistemelor informatice, a Internetului precum și a ”social media”. Acești factori care obligă statele democratice să promoveze activitățile spiritului, creativitatea și inventivitatea umană, materializate în descoperiri tehnico-științifice, și totodată să le protejeze prin norme juridice, drepturile născute din creația intelectuală.

Relația dintre gradul de dezvoltare a oricărui tip de societate și activitatea creatoare a membrilor acesteia este întotdeauna direct proporțională, fiind un truism să afirmi astăzi că țările dezvoltate sunt acelea în care activitatea creatoare, activitatea spiritului este prețuită, încurajată și ocrotită în mod eficient.

Dedicând această lucrare dascălilor mei în medicină legală, respectiv Prof. Dr. Gheorghe Scripcaru, Prof. Dr. Ioan Quai, Prof. Dr. Moise Terbancea, Prof. Dr. Milan Dresler, țin să aduc mulțumirile mele pentru îndrumarea profesională de care am beneficiat în realizarea lucrării din partea domnului Prof. Dr. Costică Voicu precum și tuturor cadrelor Școlii Doctorale ale Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” București.

În finalul lucrării mi-am permis să fac câteva propuneri de lege ferenda pentru modificarea titlurilor de lege care fac referire la prestațiile medico-legale, în sensul obligativității înregistrărilor actelor necroptice, precum și a obligativității participării medicului legist la *cercetarea la fața locului*.

PREZENTAREA SINTETICĂ A CAPITOLELOR TEZEI DE DOCTORAT

Prezenta lucrare intitulată TEZĂ DE DOCTORAT are ca principal scop prezentarea către specialiștii de profil care își desfășoară activitatea în medicină legală și criminalistică, rezultatele unei activități îndelungate pe acest palier, fiind structurată pe șapte capitole distincte care fiecare în parte conține atât elemente de natură teoretică, extrase bibliografice precum și rezultatele activității personale.

Astfel, per ansamblu, s-a realizat un echilibru între partea teoretică și cea practică, efectiv lucrativă, aceste aspecte regăsindu-se în fiecare capitol în parte.

În *capitolul I* intitulat *Evoluția istorică a medicinei legale* sunt redată aspecte legate de apariția primelor edicte care reglementează sau creionează aspecte de ordin medico-legal, începând de la Codul lui Hamurabi și până în zilele noastre.

A face o prezentare completă a ceea ce înseamnă medicina legală de la izvoare și până în prezent, colaborarea ei alături de criminalistică constituie un demers practic imposibil de realizat, datorită multitudinii de elemente care nu pot fi cuprinse în totalitate și în consecință în acest capitol am încercat să fac doar o prezentare rezumativă, insistând dar nu în mod deosebit, pe aspecte legate de desfășurarea activității medico-legale în secolele XIX-XX, în zona Banat, Transilvania, zone din care aceste informații au răzbătut mai greu.

Capitolul II vine ca o completare la cel anterior, se intitulează *Organizarea sistemelor de medicină legală*, făcând referiri la legislația prin care este organizată activitatea medico-legală în țara noastră precum și în unele state ale Uniunii Europene sau state non UE, cum ar fi Canada și Rusia, studiul acestui capitol arătând diferențele dar și asemănările între procedurile aplicate în practica medico-legală în prezent, acest capitol fiind practic o continuare a celui precedent, faptic făcându-se o trecere de la o fază istorică la contemporaneitate.

Capitolul III intitulat *Medicina legală – parte componentă în depistarea consumatorilor de droguri* abordează o problemă extrem de stringentă a timpurilor noastre și anume cel al consumului de substanțe cu acțiune psiho-activă, cu toate implicațiile care survin din acest consum, atât sub aspect social dar mai ales medico-legal.

În acest capitol am procedat la o scurtă prezentare a unor plante care cresc în vegetația spontană în zona noastră de referință, respectiv în spațiul Danubo-

Carpato-Pontic, cum era denumit și este în continuare, lucru pe care l-am considerat necesar pentru a atenționa asupra pericolului, atât personal, cât și social pe care îl prezintă consumul excesiv al unor astfel de substanțe.

Tema etnobotanicelor pe larg dezbătută, de multe ori în necunoștință de cauză, precum și cea a substanțelor semisintetice și sintetice cu efect psihoactiv, merită o atenție deosebită, genericul tuturor acestor substanțe fiind cel de droguri, care însă, personal consider a nu fi real, termenul de drog, precum am arătat fiind de etiologie anglo-saxonă de la drax (drax-medicament), iar în perioada interbelică și ulterior, pe teritoriul nostru existau drogheriile a căror denumire a plecat tocmai de la drog, ceea ce nu înseamnă că acolo se vindeau doar substanțe cu acțiune psihoactivă, în drogherii se vindeau de la banalul piramidon și frecția galenica până la tinctura de opium (extract de mac) cu efect antidiareic, dar normal având și efecte psihoactive.

Abordarea acestui subiect se datorește în special aprecierii că pe plan global se remarcă o creștere a consumului ilicit, și desigur a vânzării ilicite a unor astfel de substanțe. Sistemul economic mondial, integrat și globalizat, înghite anual miliarde de dolari proveniți din infracțiuni și fraude ca produse secundare ale afacerilor cu droguri la care se adaugă o nesfârșită listă de delikte conexe (corupție, industria produselor contrafăcute, evaziunea fiscală, traficul de ființe umane, industria pornografică, prostituția etc.). Aceste fonduri sunt injectate în bănci și instituții de investiții, după ce călătoresc prin circuitele mondiale ale finanțelor pentru a fi albiți prin metode aparent nedetectabile, fiind la bază un flagel la adresa umanității. Luând niște date absolut aleatoriu din **Raportul Național privind situația drogurilor pe anul 2013**, persoanele care au primit tratament pentru consumul de substanțe psihoactive este mai mare de 3800, înregistrându-se o creștere față de 2012 cu 5,6%.

Am abordat acest capitol prin prisma unei persoane interesate, interesul de altfel fiind unul general, asupra ceea ce astăzi este cunoscut ca fiind substanțe etnobotanice, termen care îl consider impropriu la fel cum consider impropriu folosirea termenului de drog pentru substanțele cu acțiunea psiho-activă, termenul de drog provenind din englezul „drugs” ceea ce înseamnă medicament, cunoscut fiind faptul că în perioada interbelică numeroase farmacii purtau denumirea de drogherii.

Am încercat a face o clasificare a substanțelor cu acțiune psiho-activă, prezentând atât unele date istorice privind utilizarea unor astfel de substanțe și prin aspecte iconografice, descriere morfologică s-au prezentat unele plante, flori care încântă ochiul dar frumusețea lor ascunzând otravă de care nu toată lumea este conștientă.

Totodată, ca și parte personală am întocmit cu sprijinul IML Cluj- Napoca un studiu statistic, pe zona aferentă IML Cluj-Napoca, privind intoxicațiile cu diverse substanțe cu acțiune psiho-activă, elementele fiind prezentate sub formă de grafice și tabele cu comentariile obiective care rezidă din acest studiu.

Pentru a preveni și combate eficient activitatea infracțională a traficantilor de droguri este necesar ca organele competente să perfecționeze permanent metodele și mijloacele de luptă pentru prinderea și demascarea lor.

În următorul capitol, respectiv *Capitolul IV*, intitulat *Colaborarea medic legalist- criminalist în cadrul cercetării la fața locului în exhumări* am prezentat toate fazele care sunt obligatorii în astfel de activități, activități care de regulă sunt de excepție și se efectuează atunci când există dubii asupra primei expertize sau când această primă expertiză nu a fost efectuată arătând rolul fiecărui membru al echipei care participă la exhumare precum și documentele care se întocmesc în atare situații, conform art. 199 Cod de Procedură Penală.

În capitolul V, intitulat *Cooperarea experților din medicina legală și criminalistică în identificarea cadavrelor cu identitate necunoscută* preocuparea principală a fost de a arăta necesitatea unei strânse colaborări între cele două componente idisolubil legate, constituită din medic legist și ofițer de investigații criminale pentru a duce la îndeplinire toate procedurile legate de identificarea acestor cadavre, proceduri care încep de la examinarea cadavrului, prelevarea unor elemente de identificare simple cum ar fi impresiunile digitale, efectuarea de fotografii criminalistice care să evidențieze eventuale particularități cum ar fi cicatrici post-operatorii, deformări datorate unor maladii, tatuaje sau alte semne, recoltare de fire de păr din toate regiunile (capilar, axilar, pubian), depozit sub-unghial și probe care urmează a fi supuse testelor de acum mai complexe cum este determinarea ADN-ului.

Toate aceste manopere sunt absolut obligatorii pentru identificarea cadavrelor, întrucât este absolut logic ca orice anchetă spre exemplu într-un caz de omor, trebuie să pornească de la identificarea victimei în situațiile în care astfel de cadavre sunt găsite întâmplător în locuri izolate sau purtate de apele râurilor.

Capitolul VI intitulat *Cercetare privind aspecte de imagistică în cazurile medico-legale* conține aspecte strict personale fiind vorba de un sistem unic în Europa prin care se realizează o monitorizare continuă a autopsiilor medico-legale și care a fost implementat de către mine la SJML Deva fiind brevetat de OSIM.

În acest material se prezintă câteva dintre beneficiile care se pot dobândi prin dotarea serviciilor de medicină legală cu acest sistem de monitorizare computerizată, care va permite păstrarea nelimitată a imaginilor actului necroptic, oferind posibilitatea revederii procedurii oricând, prin arhivarea înregistrărilor din unghiuri diferite. Totodată, aceste înregistrări oferă garanții asupra corectitudinii realizării actului necroptic, obținându-se o iconografie în sistem

digital, practic fără limită, conferind posibilitatea unei eventuale reevaluări a unui caz. Este un sistem modern prin care, tehnologia computerizată, își servește aplicabilitatea în medicina legală, permițând vizualizarea de detalii prin asistență computerizată, accesibilă unui număr nelimitat de utilizatori, în timp real. Se impune utilizarea exclusivă de programe cu licență plătită care să asigure un standard corespunzător al materialelor video și să evite orice interpretare legală defavorabilă ulterioară, fapt care ulterior ar putea invalida întregul proces de înregistrare a autopsierii¹.

Plecând de la conceptul că rolul medicinei legale este și acela de a ajuta la transferul „concretului” biologic în abstractul justiției, am observat de-a lungul unei cariere de peste 40 de ani de medicină legală, ceea ce a însemnat peste 10000 de autopsii și zeci de exhumări, existența unor lacune în ceea ce privește păstrarea datelor cu valoare de probă juridică, obținute în cursul activității prosectorale.

Simpla fotografiere a leziunilor sau a altor modificări notabile cu importanță în economia cazului examinat cred că este bună, însă total depășită de epoca modernă, când în toate domeniile sistemele informatice se impun ca o necesitate obiectivă.

Acest concept va trebui să îl promovăm, toți cei ce ne desfășurăm activitatea în acest perimetru, să nu privim cu suspiciune și să îi dăm crezare adevăratului vizionar Dr. Isaac Asimov: „Nu mă tem de calculatoare. Mă tem de lipsa acestora.”

Printr-o înlănțuire oarecum logică, asemeni unui lanț trofic, cele șase capitole prezentate succint anterior trebuie să aibă o finalitate care a fost pe scurt exprimată în *capitolul VII* intitulat *Propunere de lege ferenda privind activitatea medico-legală*.

---

¹ Pantea Marius, „Aplicații de metodologie criminalistică în investigarea fraudelor”, Ed. Pro Universitaria, București 2016, Aplicația nr. 10, pp.109-124;

Termenul de „lege ferenda” se traduce ca fiind o expresie folosită pentru a denumi caracterul acelor propuneri prin care se preconizează reglementarea unor situații care în prezent nu sunt prevăzute de lege, iar în ceea ce ne privește, în contextul celor expuse în lucrare am formulat ca propuneri armonizarea sistemului legislativ în ceea ce privește activitatea medico-legală din țara noastră cu cel al Uniunii Europene prin modificarea legislației actuale care se dovedește a fi depășită din multe puncte de vedere, precum și implementarea sistemului de înregistrare standardizată prin sistem digital a autopsiilor medico-legale, acesta având valoare de probă în instanță, fiind o formă superioară a ceea ce este legiferat în prezent respectiv înregistrarea audio a depozițiilor de martori.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI FINALE

În speranța de a nu mă repeta țin să concluzionez că această lucrare am întocmit-o în ideea de a crea o imagine cât mai obiectivă asupra a ceea ce înseamnă colaborarea indisolubilă dintre activitatea medico-legală și cea criminalistică, existând state cum este Marea Britanie în care cele 2 entități științifice beneficiază de un studiu comun. Acest lucru este de foarte mare importanță, personal considerând că un medic legist bine pregătit trebuie să aibă cunoștințe de criminalistică la fel cum și medicina legală nu trebuie să constituie o lacună în cunoștințele lucrătorului criminalist; ambii trebuie să formeze un tot unitar, „să vorbească aceeași limbă” întrucât ambii sunt înhămați la căruța adevărului.

Așadar, elementele de medicină legală și criminalistică nu trebuie să conțină un secret pentru nici unul din membrii echipei, aceste două „mici științe” fiind de fapt foarte mari, îngemănarea lor fiind de netăgăduit.

BIBLIOGRAFIE

Acte normative interne și internaționale

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului;
2. Carta Internațională a Drepturilor Omului;
3. Constituția României;
4. The United States Constitution;
5. Constitution du France;
6. Codul Penal al României (Legea nr. 286 din 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 510 din 24.07.2009, care a intrat în vigoare la data de 01 februarie 2014), cu modificările și completările ulterioare;
7. Noul Cod de Procedură Penală (Legea nr. 135/2010 , publicată în Monitorul Oficial nr. 486 din 15 iulie 2010, în vigoare din 1 februarie 2014);
8. Legea nr. 332/2005 privind ratificarea Convenției-cadru WHO pentru controlul tutunului, adoptată la Geneva, Elvetia, la 21 mai 2003 publicată în Monitorul Oficial al României nr.1088 din 2 decembrie 2005;
9. Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 757, din 12 noiembrie 2012;
10. Legea nr.194/07.10.2011 pentru combaterea operațiunilor cu substanțe susceptibile de a produce efecte psihoactive, altele decât cele reglementate prin alte legi (emitent: Parlamentul României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr.796 din 10.10.2011);
11. Legea nr. 286 din 17 iulie 2009 privind Codul penal (emitent: Parlamentul României, publicată în Monitorul Oficial al României nr . 510 din 24 iulie 2009);
12. Legea nr. 143 din 26 iulie 2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (emitent: Parlamentul României, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 362 din 3 august 2000);

13. Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, modificată și republicată, Monitorul Oficial al României nr. 387/18.08.2000;
14. Legea nr 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun, publicată în Monitorul Oficial partea I nr. 435/21.06.2002;
15. Legea nr. 186 din 13.06.2007 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 121/2006 privind regimul juridic al precursorilor de droguri, Emitent Parlamentul, Monitorul Oficial al României nr. 425/26.06.2007;
16. Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, publicată în Monitorul Oficial al României 50 din 29 ianuarie 2003 (Monitorul Oficial 50/2003);
17. Legea nr. 218/2002 (actualizată prin Legea 60/2009) privind organizarea și funcționarea Poliției Române, în 196 scopul asigurării bunei desfășurări și sporirii eficienței serviciului polițienesc din unitatea administrativteritorială în care funcționează;
18. Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, reglementează cadrul general de organizare, funcționare și finanțare a sistemului național de asistență socială în România;
19. Legea nr. 339/2005 care reglementează regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope care prezintă interes în medicină, supuse unui control strict;
20. Legea nr. 522 din 24 noiembrie 2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 143/ 2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, Emitent: Parlamentul României, publicată în Monitorul Oficial nr. 1155 din 7 decembrie 2004;
21. Legea nr. 293/ 2004 privind Statutul funcționarilor publici din Administrația Națională a Penitenciarelor;

22. Legea nr.350 din 02.12.2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general (publicată în Monitorul Oficial al României nr.1128 din 14.12.2005);
23. Legea nr. 271 din 2004 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 57/2001 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului României nr. 1/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală;
24. Hotărârea Guvernului nr. 575 din 16 iunie 2010, care modifică și completează Legea nr. 339/2005 privind regimul juridic al plantelor stupefiante și psihotrope, substanțe și preparate și Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea consumului ilicit de droguri și a traficului (emise de către Guvernul din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 509 din 22.07.2010);²
25. Hotărârea Guvernului nr. 1489/2002 pentru organizarea și funcționarea Agenției Naționale Antidrog, cu modificările și completările ulterioare (emitent: Guvernul României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 956 din 27 decembrie 2002);
26. Hotărârea Guvernului nr.1102/2008 pentru aprobarea Programului național de asistență medicală, psihologică și socială acordată consumatorilor de droguri 2009 – 2012 (publicată în Monitorul Oficial al României nr.672 din 30.09.2008), modificată prin HG 87/2010 pentru completarea anexei la HG nr. 1102/2008 privind aprobarea Programului național de asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri 2009-2012 (Monitorul Oficial al României nr. 99/12.02.2010);

---

² *Raport Național Privind Situația Drogurilor 2014 - Ministerul Afacerilor Interne Agenția Națională Antidrog Serviciul Observatorul Român De Droguri Și Toxicomanii;*

27. Hotărârea Guvernului nr.1101/2008 pentru aprobarea Programului de interes național de prevenire a 195 consumului de tutun, alcool și droguri 2009 – 2012 (emitent: Guvernul României, publicată în Monitorul Oficial al României nr.672 din 30.09.2008), modificată și completată cu HG 939/2009 pentru modificarea anexei la HG nr. 1102/2008 privind aprobarea Programului național de asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri 2009-2012 (Monitorul Oficial al României nr. 593/27.08.2009).
28. Hotărârea Guvernului nr. 73 din 27 ianuarie 2005 privind aprobarea Strategiei naționale antidrog în perioada 2005 – 2012 (emitent: Guvernul României, publicată în Monitorul Oficial al României , Partea 1, nr.112 din 3 februarie 2005).
29. Hotărârea Guvernului nr. 1369 din 23 decembrie 2010 privind aprobarea Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale antidrog 2005 – 2012 (emitent: Guvernul României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 38 din 17 ianuarie 2011);
30. Hotărârea Guvernului nr.461 din 11 mai 2011 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale Antidrog (emitent: Guvernul României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr.331 din 12.05.2011);
31. Ordinul nr. 103 din 26 aprilie 2012 privind aprobarea Procedurii de autorizare a operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și a cuantumului tarifelor de autorizare și evaluare, emis de ministrul sănătății, ministrul administrației și internelor și președintele Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor;
32. Hotărârea Guvernului nr.1388 din 28.12.2010 pentru aprobarea Programelor naționale de sănătate pentru anii 2011 – 2012 (emitent: Guvernul

României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr.893 din 30.12.2010);

33. Hotărârea nr. 323/2005 privind aprobarea Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale Antidrog în perioada 2005-2008;

34. Consiliul European, Strategia Uniunii Europene Antidrog 2005-2012, elaborată în 22.11.2004;

35. Consiliul European, Strategia Uniunii Europene Antidrog 2013-2020, Martie 2013;

36. Hotărârea de Guvern nr. 784/09.10.2013 privind aprobarea Strategiei Naționale Antidrog 2013 – 2020 și a Planului de Acțiune în perioada 2013 -2016 pentru implementarea Strategiei Naționale Antidrog 2013 – 2020;

37. Ministerul Afacerilor Interne, Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică 2015 – 2020;

38. Hotărârea de Guvern nr. 1915 din 22.12.2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 339/2005 privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope; Emitent Guvernul, Monitorul Oficial al României nr. 18/11.01.2007;

39. Hotărârea de Guvern nr. 860 din 28 iulie 2005 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (Monitorul Oficial al României nr. 749 din 17 august 2005);

40. Hotărârea de Guvern nr. 358 din 26.03.2008, pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 121/2006 privind regimul juridic al precursorilor de droguri, precum și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1489/2002 privind înființarea Agenției Naționale Antidrog, Emitent Guvernul, Monitorul Oficial al României nr. 269/04.04.2008;

41. Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 62 din 17.04.2006 pentru aprobarea Strategiei de Securitate Națională a României;
42. Hotărârea de Guvern nr. 1873 din 21.12.2006 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1489/2002 privind înființarea Agenției Naționale Antidrog, Emitent Guvernul, Monitorul Oficial al României nr. 8/05.01.2007;
43. Hotărârea de Guvern nr. 196 din 17.05.2006 pentru aprobarea Strategiei Ministerului Administrației și Internelor de realizare a ordinii și siguranței publice, creșterea siguranței cetățeanului și prevenirea criminalității stradale, (publicată în Monitorul Oficial al României nr.243 din 23.05.2006);
44. Hotărârea de Guvern nr. 1342 din 22.09.2004 privind aprobarea Strategiei naționale pentru implementarea, controlul și prevenirea cazurilor de infecție cu HIV/SIDA în perioada 2007-2007, Emitent Guvernul, Monitorul Oficial al României nr. 865/22.09.2004;
45. Hotărârea de Guvern nr. 1434/ 2004 privind atribuțiile și Regulamentul – cadru de organizare și funcționare ale Direcției Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului, Emitent Guvernul, Monitorul Oficial al României nr. 869/ 23.09.2004;
46. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.121/2006 privind regimul juridic al precursorilor de droguri (emitent: Guvernul României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1039 din 28 decembrie 2006).
47. Dispoziția Directorului ANA numărul 240/1/08.12.2011 de înființare a Centrului de Zi Pericle;
48. O.U.G. nr. 6 din 10.02.2010 pentru modificarea și completarea Legii. nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri și pentru completarea Legii nr. 339/2005 privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope;

49. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34 din 19.04.2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare (publicată în Monitorul Oficial al României nr.418 din 15.05.2006) 197;
50. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 117 din 23 decembrie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/ 2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar- fiscale;
51. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.195/ 2002 privind circulația pe drumurile publice - Modificată și completată prin O.U.G. nr.63/2006 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.729/20.09.2006;
52. Ordonanța de Guvern nr. 92/29.08.2000 privind organizarea și funcționarea serviciilor de reintegrare socială a infractorilor și de supraveghere a executării sancțiunilor neprivative de libertate – Guvernul României (Monitorul Oficial al României nr. 423/01.09.2000);
53. Ordonanța Guvernului României nr. 1/2000, privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală;
54. Ordinul Ministerului Sănătății și Dezvoltării Sociale din Rusia nr. 346 din data de 12 mai 2010;
55. Ordinul ministrului administrației și internelor și al ministrului sănătății nr. 97 din 17.04.2012 și, respectiv, 252 din 16.03.2012 pentru nominalizarea persoanelor care fac parte din comisia de evaluare prevăzută la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare;
56. Ordinul comun al ministrului justiției și ministrului sănătății nr. 429/C/125/2012 privind asigurarea asistenței medicale persoanelor private de libertate aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor în care sunt

conținute și prevederi privind asistența medicală, psihologică și socială a persoanelor private de libertate consumatoare de droguri;

57. Ordinul comun al ministrului sănătății nr. 121 din 16.02.2011, ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 43 din 16.02.2011, ministrului administrației și internelor nr. 43 din 17.02.2011, ministrului finanțelor publice nr. 1.647 din 16 februarie 2011, președintelui Autorității Naționale Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor nr. 8 din 16 februarie și președintelului Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 1/239 din 16 februarie 2011 pentru constituirea echipelor mixte ce vor efectua controale, conform competențelor, în locurile și/sau mediile în care se produc, se comercializează, se utilizează sau se consumă substanțe și/sau produse noi cu efecte psihoactive, dăunătoare sănătății, altele decât cele reglementate (emitent: Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Finanțelor Publice, Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor și Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr.123 din 17 februarie 2011);

58. Ordin comun al ministrului sănătății și președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr.1591/1110 din 30 decembrie 2010 pentru aprobarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate pentru anii 2011 – 2012 (emitent: Ministrul Sănătății și Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 53 din 21.01.2011);

59. Ordinul nr. 1389/513/282 din 4 august 2008 privind aprobarea Criteriilor și metodologiei de autorizare a centrelor de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri și a Standardelor minime obligatorii de organizare și

funcționare a centrelor de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 830 din 10.12.2008;

60. M.A.I. nr. 37/ 17.02.2011 pentru constituirea echipelor mixte ce vor efectua controale conform competențelor legale, în locuințe/medii în care se produc/ comercializează/ utilizează substanțe/ produse noi cu efect psihoactiv dăunătoare sănătății, altele decât cele reglementate, publicată în Monitorul Oficial al României 123/17.02.2011;

61. Ordonanței 1/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală, cu modificările și completările ulterioare;

62. Ordinul nr. 1216/C din 18 mai 2006 privind modalitatea de derulare a programelor integrate de asistență medicală, psihologică și socială pentru persoanele aflate în stare privativă de libertate, consumatoare de droguri – Ministerul Justiției nr. 1.216/C din 18.05.2006, Ministerul Administrației și Internelor nr. 1.310 din 19.05.2006, Ministerul Sănătății nr. 543 din 18.05.2006, Monitorul Oficial al României nr. 471/31.05.2006;

63. Ordinul nr. 383/06.06.2005 al Ministrului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei pentru aprobarea standardelor generale de calitate privind serviciile sociale specializate din România, furnizate în sistem public, privat și parteneriat public-privat și a modalității de evaluare a îndeplinirii acestora de către furnizori; și H.G. nr. 1024/2004 pentru verificarea respectării standardelor de calitate prevăzute de Ordinul nr. 383/ 06.06.2005;

64. Decizia nr. 17 din 2 octombrie 2006 pentru aprobarea Metodologiei de elaborare, modificare și implementare a planului individualizat de asistență a consumatorului de droguri – emitent Agenția Națională Antidrog (Monitorul Oficial al României nr. 899/06.11.2006);

65. Ordinul comun nr. 770/ 192/ 2007 pentru aprobarea Metodologiei de completare a fișelor standard și de transmitere a datelor prevăzute în foaia

individuală de urgență pentru consumul de droguri, foaia individuală de admitere la tratament pentru consumul de droguri, cazurile înregistrate de HVC și HVB în rândul consumatorilor de droguri injectabile și prevalența infecțiilor cu HIV, HVB și HVC în rândul consumatorilor de droguri injectabile; Emitent: Ministerul Sănătății Publice (Nr. 770/2007) și Ministerul Internelor și Reformei Administrative (Nr. 192/ 2007);

66. Ordinul comun al MAI și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr. 182/14.08.2009;

67. Ordinul nr. 1313/2011 de adoptare a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei privind reforma în domeniul asistenței sociale, 2011 – 2013;

68. Ordinul Ministrului Sănătății și Familiei nr. 187/2002 pentru definirea tipurilor de unități medicale ce pot fi abilitate să asigure asistența medicală persoanelor dependente de droguri, precum și a organizațiilor neguvernamentale ce pot fi abilitate să desfășoare activități de prevenire a transmiterii microorganismelor patogene pe cale sanguină în rândul consumatorilor de droguri injectabile.

69. Ordinul nr.1016/2007 privind asigurarea asistenței medicale persoanelor private de libertate aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor;

70. Ordinul Ministrului Sănătății nr. 963/1998 cu privire la aprobarea normelor metodologice generale privind organizarea și acordarea de asistență medicală, tratament și servicii dependenților;

71. Ordinul Ministrului Sănătății nr. 372/2006 prin care sunt reglementate măsurile de promovare și apărare a sănătății mintale, precum și de prevenire a îmbolnăvirilor psihice;

72. Ordinul Ministrului Sănătății nr. 374/10.04.2006 privind aprobarea Strategiei în domeniul sănătății mintale, Emitent Ministerul Sănătății, Monitorul Oficial al României nr. 373/02.05.2006;
73. Decizia Consiliului Național al Audiovizualului privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual - Monitorul Oficial al României nr. 250/02.03.2006;
74. Decizia directorului general al ANP nr. 452 din 04.07.2008 pentru aprobarea Manualului de proceduri al sistemului penitenciar;
75. Decizia Președintelui ANA nr. 13/2007 pentru înființarea și gestionarea listei de așteptare pentru serviciile de asistență integrată a adicțiilor din cadrul ANA;
76. Decizia Consiliului 11 al UE (art. 5.1, Decizia 2005-387-JHA);
77. Regulamentul (C.E.) nr. 1277/2005 al Comisiei din 27 iulie 2005 privind aplicarea Regulamentului 273/2004 și a Regulamentului 111/2005 (publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 202 din 3 august 2005);
78. Regulamentul nr. 111/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind supravegherea comerțului cu precursori de droguri între Comunitate și statele terțe (publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 22 din 26 ianuarie 2005);
79. Regulamentul (CE) nr. 273/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 privind precursorii de droguri (publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 47 din 18 februarie 2004);
80. Recomandarea din 18 iunie 2003 a Consiliului Europei asupra prevenirii și reducerii consecințelor asupra sănătății asociate dependenței de droguri, precum și în prioritățile Planului de Acțiune al UE pentru perioada 2009-2012.
81. Convenția Unică asupra stupefiantelor din 30 martie 1961, Publicată în BULETINUL OFICIAL nr. 213 din 31 decembrie 1973;

82. Convenția asupra substanțelor psihotrope din 21 februarie 1971, publicată în Monitorul Oficial nr. 341 din 30 decembrie 1992;
83. Legea nr. 118 din 15 decembrie 1992 pentru aderarea României la Convenția asupra substanțelor psihotrope din 1971 și la Convenția contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope din 1988, publicată în Monitorul Oficial nr. 341 din 30.12.1992;
84. Ordinul Ministerului Sănătății și Dezvoltării Sociale din Rusia nr. 346 din data de 12 mai 2010;
85. Actul privind determinarea cauzelor și a circumstanțelor morții Quebec, 12 iulie 2018;
86. Legea Coroner-ului din British Columbia, 31 oct. 2018;
87. Legea Coroner-ului din New Brunswick, 2018;
88. Legea Coroner-ului din Teritoriile de Nord-Vest, R.S.N.W.T. 1988;
89. Legea Coroner-ului din Nunavut, R.S.N.W.T. 1988, 19 feb. 2014;
90. Legea Coroner-ului din Ontario, R.S.O. 1990;
91. Legea Coroner-ului din Prince Edward Island, 2 dec. 2015;
92. Legea Coroner-ului din Saskatchewan, 1999;
93. Legea Coroner-ului din Yukon, RSY 2002;
94. Legea investigării decesului din Alberta, Martie 2018;
95. Legea investigării decesului din Manitoba, 1990;
96. Legea investigării decesului din Newfoundland and Labrador, 2014;
97. Legea investigării decesului din Nova Scotia, 2014.

**Cursuri universitare, tratate, monografii, îndrumare practice,
publicate la edituri cu prestigiu internațional sau cu prestigiu recunoscut
în domeniul științelor juridice**

1. Aionițoaie Constantin, Bercheșan Vasile, Dumitrașcu Ion N., Pletea Constantin, Sandu Ion Eugen, *“Tratat de metodică criminalistică”*, Ed. Carpați, 1994;
2. Beliș Vladimir, *„Medicina Legală”*, Editura Odeon, București, 1999;
3. Bercheșan Vasile, Pletea Constantin, Sandu Ion Eugen, *“Tratat de tactică criminalistică”*, Academia de Poliție, Ed. Carpați, Craiova, 1992;
4. Boerescu Dan-Silviu, *”Istoria ascunsă a orașelor multiculturale din Transilvania: docu-drame și mituri istorice însoțite de consemnări din presă”*, Ed. Integral, București, 2018;
5. Boroș Alexandru, *“Infrațiuni contra vieții”*, Ed. Național, București, 1996;
6. Brittain Robert P., *”Origins of Legal Medicine Constitutio Criminalis Carolina”*, Medico Legal Journal, Volume 33, issue 3, First Published September 1, 1965;
7. Buda Octavian, Bediș Vladimir, *”Începuturile medicinei legale în România”*, publ. Noema, 2011;
8. Ciobanu Dan, Duculescu V., *“Drept constituțional român”*, Ed. Hyperion XXI, București, 1993;
9. Clarke Robert, Merlin Mark, *”Cannabis: Evolution and Ethnobotany”*, Ed. University of California Press, 2013;
10. Criste Aurelia Nicoleta, ș.a - Direcția Rutieră - București, *”Tratat de Farmacologie”*, Editura Medicală, 2016;
11. Desmazes Charles, *”Histoire de la médecine légale en France d’après les lois, registres et arrêts criminels”*, Ed. Charpentier, Paris, 1880;

- 12.Dermengiu Dan, Iftenie Valentin, "*Medicină legală*", Ed. C. H. Beck, București, 2015;
- 13.Donato Maria Pia, "*Sudden Death: Medicine and Religion in Eighteenth-Century Rome*", Ed. Ashgate, 2010;
- 14.Dongoroz Vintilă, "*Explicații teoretice ale Codului Penal Român*", vol.III, Ed.Academiei Române, București, 1971;
- 15.Fodéré François Emmanuel: "*Traité du délire, appliqué à la médecine, à la morale et à la législation*", Ed. Crapelet, Paris, 1816;
- 16.Fodéré François Emmanuel, "*Traité de médecine légale et d'hygiène publique ou de police de santé : adapté aux codes de l'Empire français et aux connaissances actuelles, à l'usage des gens de l'Art, de ceux du Barreau, des jurés et des administrateurs de la santé publique, civile, militaire et de marine*", Ed.Mame Paris, 1813-1815 (6 volumes);
- 17.Foderé François Emmanuel, "*Mémoires de médecine pratique sur le climat et les maladies du Mantouan, sur le quinquina, sur la cause fréquente des diarrhées chroniques des jeunes soldats et sur l'épidémie actuelle de Nice*", Ed. Croullebois, Paris, 1800;
- 18.Greblea Victor, Petrescu O., Argeșeanu I., „*Cercetarea omorului de către o echipă complexă*”, revista P.C.C nr. 3-4, 1982;
- 19.Gwei-Djen Lu and Needham Joseph, "*A history of forensic medicine in China*", Medical History, 1988;
- 20.Herbert A. Giles, "*The Hsi yuan lu, or, Instructions to coroners*", Ed. Southern Materials Center, 1982;
- 21.Leș Alin, Rușcanu Ruxandra, "*În logica științelor criminale*", Editura Pro Universitatea;
- 22.Jones Mark, Johnstone Peter, "*History of Criminal Justice*", Routledge, 22 iul. 2011;

- 23.Lacassagne Alexandre, *"Histoire Science Medicine"*, A great Cadurcian, 1998;
- 24.Lăpăduș Vasile, Pop Octavian, *"Tratat Practic de Criminalistică"*, Editura Ministerului de Interne, Serviciul Editorial, Presă și Propagandă în rândul populației, București, 1976;
- 25.Mihalache Gabriel, *"Compendiu de Medicină Legală pentru Medici Generaliști și Stomatologi"*, Editura Universității din Oradea, 2012;
- 26.Mircea Ion., *"Tactică Criminalistică"*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978;
- 27.Mitrichev S.P., Tarasov–Rodionov, P.I. ,*"Criminalistica"*, partea a II–a, tradus în limba română, București, 1954;
- 28.Oișteanu Andrei, *"Narcotice în cultura română"*, Editura Polirom, 2014;
- 29.Oișteanu Andrei, *"Religie, Politică și Mit"*, Editura Polirom, 2014;
- 30.Pantea Marius, *"Aplicații de metodologie criminalistică în investigarea fraudelor"*, Editura Pro Universitaria, București, 2016,
- 31.Pantea Marius, *"Metodologie criminalistică: investigarea criminalității economice / Vol. 1"*, Editura Pro Universitaria, București, 2015;
- 32.Paré Ambroise, Yale J Biol Med, *"Surgery Issue, the Birth of the Gentle Art of Surgery"*, Charles B. Drucker, 2008 Dec;
- 33.Pletea Constantin *"Tratat de Tactică Criminalistică"*, Editura Carpați, Craiova, 1992;
- 34.Popa Ioan, *"Toxicologie"*, Editura Medicală, București, 1978;
- 35.Quai Ioan , Terbancea Moise, Mărgineanu V, *"Introducere în teoria și practica medico–legală"*, vol.I, Ed.Dacia, Cluj–Napoca, 1978;
- 36.Richard Denis, Senon Jean-Louis, *"Dicționar de droguri, toxicomanii și dependențe"*, Ed. Științelor Medicale 2005;

- 37.Riedlinger Thomas J., ”*The Sacred mushroom seeker*”, Dioscorides Press, 1990;
- 38.Scripcaru Gheorghe, Terbancea Moise, „*Patologie medico-legală*”, Ed. Didactică si Pedagogică, București, 1983;
- 39.Smith Sydney, Br Med J. ”*History and Development of Forensic Medicine*”, 1951;
- 40.Stancu Emilian, ”*Tratat de criminalistică*”, ediția a III-a, Ed. Universul Juridic 2004;
- 41.Stancu Emilian, Ciobanu P., „*Tactică Criminalistică*”, Editura Universul Juridic, București, 2017;
- 42.Suciu Camil, “*Criminalistica*“, Ed.Didactică și Pedagogică, București, 1972;
- 43.Ștefănescu Paul, Cârjan Lazăr, ”*Știință versus crimă: criminologie, criminalistică, medicină legală*”, Ed. Curtea Veche, 2001;
- 44.Tămaș Ovidiu, ”*Codul lui Hammurabi*”, Ed. Proema, Baia-Mare, 2009;
- 45.Terbancea Moise, Enescu, I., Simionescu, A., „*Ghidul procurorului criminalist*“, vol.I, Ed.Helicon, Timișoara, 1995;
- 46.Terbancea Moise, ”*Etica cercetării în echipă*”- *Ghidul procurorului criminalist* – Ed. Helicon Vol.3, publicat de Parchetul de pe lângă Tribunalul Timiș;
- 47.Ubelaker Douglas H, ”*The Global Practice of Forensic Science*”, 24 noiembrie 2014;
- 48.Vasiliu Teodor, Pavel D , Antoniu G ș.a., “*Codul Penal comentat și adnotat – partea specială*“, vol.I, Ed. științifică și Enciclopedică, București, 1975;
- 49.Văduva Nicolae, ”*Expertiza judiciară*” , Editura Universitaria, 2001;
- 50.Văduva Nicolae, Groza I., revista „*Criminalistica*” , nr. V, 2001;

51. Voicu Costică, Pantea Marius, Finta Sorin Silviu, Voicu Adriana, *”Metodologie criminalistică: Metode și tehnici de investigare a spălării banilor”*, Ed. Pro Universitaria, București 2018;
52. Voicu Costică, Pantea Marius, Dan Lia Andreea, Borună George Bogdan, *”Metodologie Criminalistică: Investigarea criminalității economice în domeniul alimentației publice și turismului / Vol. 2”*, Editura Pro Universitaria, București 2017;
53. William Henry Samuel Jones, *”Hippocrates and the corpus Hippocraticum”*, Ed. G. Cumberlege, 1945.

**Articole publicate în reviste indexate în baze de date internaționale
recunoscute**

1. Dicționar Enciclopedic Român, Vol. II – Editura Politică București, 1964;
Dicționar Explicativ al Limbii Române, București, 1975;
2. Darrel W. Amundsen and Gary b. Ferngren, The forensic role of physicians in ptolemaic and roman Egypt, Bulletin of the History of Medicine. Vol. 52, No. 3 (FALL 1978);
3. Origin and development of forensic medicine in Egypt. Journal of Forensic and Legal Medicine 18(1):10-3 · January 2011;
4. Questioning Medicine in Seventeenth-Century Rome: The Consultations of Paolo Zacchia. Article in;
5. Raport Național Privind Situația Drogurilor 2014 - Ministerul Afacerilor Interne Agenția Națională Antidrog Serviciul Observatorul Român de Droguri și Toxicomanii.

Bibliografie online

1. <https://www.slideshare.net/ThermoFisher/interview-with-manfred-kayser-dna-intelligence>;

2. <http://www.rasfoiesc.com/educatie/psihologie/sociologie/Notiunea-de-droguri-si-clasifi12.php>;
3. <https://lupuldacicblogg.wordpress.com>;
4. <https://pearltrees.com>pierrepompanon>;
5. <https://www.pinterest.es>pin>;
6. <https://www.pinterest.com>cannabis>;
7. <http://www.rasfoiesc.com/educatie/psihologie/sociologie/Notiunea-de-droguri-si-clasifi12.php>;
8. <https://bodygeek.ro/matraguna-atropa-belladonna-sau-planta-vrajitoarelor>;
9. https://www.fs.fed.us>Mind_and_Spirit;
10. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Măselariță>;
11. <https://ok.ru>heyatqeribedir>topic>;
12. <https://ceai-verde.com/ciumafaia-datura-stramonium/>;
13. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Ciumăfaie>;
14. <https://scitechdaily.com>bath-salts-effects-on-the-brain-are-comparable-to-cocaine>;
15. [https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Coca_\(plant\)](https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Coca_(plant));
16. https://www.vice.com/en_us/article/4wbaym/this-is-what-bolivias-legendary-cocaine-bar-is-actually-like-903);
17. <https://www.remediinaturiste.net/jales-de-gradina-salvia-officinalis>;
18. <https://www.salviaextract.com>product>;
19. <https://legeaz.net/noul-cod-penal/art-359>;
20. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f9/Effects_of_Salvia_Divinatorum.svg;
21. http://www.sfatulmedicului.ro/Morfinomimetice--Euforice-si-stupefiante/pentazocina_4278;

22. https://www.google.com/url?sa=i&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjbl-ani8HhAhVR3KQKHdb6D0cQjB16BAgBEAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.chemsrc.com%2Fen%2Fcas%2F5531-33-9_253758.html&psig=AOvVaw3JGbAchnLba-9jzIs9xuth&ust=1554833235777100;
23. <https://legeaz.net/noul-cod-procedura-penala-ncpp/art-97;>
24. <https://legeaz.net/noul-cod-procedura-penala-ncpp/art-192;>
25. <https://dexonline.ro/definitie/exhumat;>
26. <https://legeaz.net/noul-cod-procedura-penala-ncpp/art-186;>
27. <https://legeaz.net/noul-cod-procedura-penala-ncpp/art-199;>
28. <https://legeaz.net/noul-cod-procedura-penala-ncpp/art-185;>
29. <http://philbeth.com.ng/wp-content/uploads/2013/06/introduction-to-computer-2-638.jpg;>
30. <https://www.wikihow.com/Log-on-to-Windows-XP-Using-the-Default-Blank-Administrator-Password;>
31. [https://tech18.com/internet/microsofts-internet-explorer-turns-15-today/3827/;](https://tech18.com/internet/microsofts-internet-explorer-turns-15-today/3827/)
32. <http://www.culturamix.com/tecnologia/programas/nero-7/>
33. <https://doi.org/10.1177/002581726503300304;>
34. <https://www.legmed.ro/?doc=1237833847;>
35. https://ro.wikipedia.org/wiki/Lista_faraonilor_egipteni;
36. <https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/medicina-egipteana-antica-in-papirusurile-eibers-hearst-smith-si-kahun;>
37. <https://www.historia.ro/sectiune/actualitate/articol/cum-a-dus-adn-ul-lui-tutankhamon-la-dispute-etnice-si-rasiale-in-intreaga-lume;>
38. https://ro.wikipedia.org/wiki/Plinius_cel_B%C4%83tr%C3%A2n;

39. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Ayurveda>;
40. https://ro.wikipedia.org/wiki/Iulius_Cezar;
41. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Claudius>;
42. https://ro.orthodoxwiki.org/Codul_lui_Iustinian;
43. https://en.wikipedia.org/wiki/Alexandre_Lacassagne;
44. <https://www.sapiens.org/body/alexandre-lacassagne-forensic-anthropology/>;
45. https://en.wikipedia.org/wiki/Cesare_Lombroso;
46. <https://www.cairn.info/revue-histoire-des-sciences-humaines-2010-1-page-61.htm>;
47. https://ro.wikipedia.org/wiki/Auguste_Comte;
48. https://ro.wikipedia.org/wiki/Ideologie_politic%C4%83;
49. http://noema.crifst.ro/ARHIVA/2011_3_06.pdf;
50. <https://spitaldeva.ro/spitaldeva/index.php/istoric>;
51. https://ro.wikipedia.org/wiki/Franz_Nopcsa;
52. http://medicinalegalahd.ro/sjml/index.php?option=com_content&view=article&id=70&Itemid=82;
53. https://ro.wikipedia.org/wiki/Carta_Interna%C8%9Bional%C4%83_a_Dr_epturilor_Omului;
54. <https://dbe.unibas.ch/en/research/imaging-modelling-diagnosis/institute-of-forensic-medicine/>;
55. http://www.irm.unibe.ch/index_eng.html;
56. <https://www.curml.ch/en/introduction-unit-forensic-medicine>;
57. <https://www.irm.uzh.ch/en.html>;
58. <https://www.kssg.ch/rechtsmedizin>;
59. <https://www.ksa.ch/zentren-kliniken/rechtsmedizin>;
60. <https://www.sgrm.ch/de/sgrm-home/>;

61. <https://www.dgrm.de/startseite/>;
62. <https://disseng.com/forensic-examination/appendices-105036.html>;
63. <http://www.scritub.com/sociologie/PRINCIPALELE-CATEGORII-DE-SUBS421618512.php>;
64. <http://www.rasfoiesc.com/educatie/psihologie/sociologie/Notiunea-de-droguri-si-clasifi12.php>;
65. https://ro.wikipedia.org/wiki/Buretele_mu%C8%99telor;
66. <http://www.rasfoiesc.com/educatie/psihologie/sociologie/Notiunea-de-droguri-si-clasifi12.php>;
67. <https://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83tr%C4%83gun%C4%83>;
68. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Măselariță>;
69. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Ciumăfaie>;
70. http://www.sfatulmedicului.ro/Morfinomimetice--Euforice-si-stupefiante/pentazocina_4278;
71. http://www.ana.gov.ro/doc_strategice/proiecte/SNA_2013_2020.pdf;
72. <https://dexonline.ro/definitie/exhumat>;
73. <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/31044>;
74. http://www.ana.gov.ro/legislatie%20precursori/Legea%20nr.%20118_1992.pdf;
75. <http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index6790EN.html>;
76. https://www.consilium.europa.eu/media/30727/drugs-strategy-2013_content.pdf;
77. <http://legisquebec.gouv.qc.ca/en/pdf/cs/R-0.2.pdf>;
78. http://www.bclaws.ca/civix/document/id/complete/statreg/07015_01#part2;
79. <http://laws.gnb.ca/en/showpdf/cs/C-23.pdf>;
80. <https://www.justice.gov.nt.ca/en/files/legislation/coroners/coroners.a.pdf>;

81. <http://nunavutcoroner.ca/publications-and-reports/file/1-coroner-act>;
82. <https://www.ontario.ca/laws/statute/90c37/v23>;
83. <https://www.princeedwardisland.ca/sites/default/files/legislation/C-25-1-Coroners%20Act.pdf>;
84. <http://www.qp.gov.sk.ca/documents/English/Statutes/Statutes/C38-01.pdf>;
85. http://www.gov.yk.ca/legislation/acts/coroners_c.pdf;
86. http://www.qp.alberta.ca/1266.cfm?page=F09.cfm&leg_type=Acts&isbncln=077973999X;
87. <http://web2.gov.mb.ca/laws/statutes/ccsm/f052e.php>;
88. https://www.assembly.nl.ca/legislation/sr/statutes/f06-1.htm#13_1;
89. <https://nslegislature.ca/sites/default/files/legc/statutes/fatality%20investigations.pdf>.